

Henrik Brandts tale ved Roskilde og Omegns Fugleskydningsselskabs reception på Roskilde Museum den 4. september 2026

På Roskilde og Omegns Fugleskydningsselskabs vegne glæder det mig meget at se jer alle til denne sammenkomst på Roskilde Museum.

Mit navn er Henrik Brandt. Jeg sidder i Selskabets bestyrelse og i skiveudvalget. Tillige har jeg gennem 18 år været Selskabets hjemmesideredaktør og har derved fået et indgående kendskab til Selskabets virke, traditioner og historie.

Jeg skal hilse fra Selskabets formand, Carsten Nielsen, der i dag er forhindret i at deltage. Han var oppe mod stærkere kræfter – en kæresteweekend med sin kone.

Fugleskydningsselskabet har sit ophav tilbage i 1787 – tænkeligt lidt tidligere. Siden da er der blevet afholdt fugleskydning og kåret en ny fuglekonge hver sommer. Dog med enkelte undtagelser på grund af krige og sløje tider. Det sidste ”hul i osten” var i det første besættelsesår – 1940. Selv i de svære coronaår lykkedes det Selskabet at fastholde traditionen.

Fuglekongen er forpligtet til at give en malet skive til Selskabet. Det er af yderste vigtighed for Selskabet at bevare og vedligeholde disse klenodier. Desværre er der også sorte kapitler i historien. I starten af 1860’erne var Selskabet ved afgrundens rand. Skydebrødre på stribe meldte sig ud, og økonomien var presset. En konkurs truede.

Skomagermester Pædges blev redningsmanden ved at indfri Selskabets gæld til sparekassen. Han stillede forskellige betingelser. Blandt dem var, at fuglekonger kunne tage deres egne skiver med hjem. Det var der flere, der gjorde. Set med eftertidens øjne var det meget trist. Nogle skiver er senere kommet tilbage til Selskabet, mens andre må anses for at være forsvundet for bestandigt. Seks skiver er kommet til anerkendte museer. Roskilde Museum ejer fire, der hænger her på stedet side om side med skiver, der ejes af Selskabet. I praksis er der nok ikke mange, der tænker over forskellen.

Den Hirschsprungske Samling i København ejer Søren Borchs skive fra 1841, mens Det Nationalhistoriske Museum på Frederiksborg Slot ejer Jacob Brønninges skive fra 1851. Selskabets ønske er, at alle skiver er udstillet i Roskilde. Museumsgenstande er dog ikke noget, man sådan lige skiller sig af med, så vi respekterer naturligvis skivernes nuværende retmæssige ejere.

Det, vi markerer i dag, er, at de to skiver fra de to udenbys museer nu er udstillet i Roskilde i en begrænset periode. Der er indgået låneaftaler museerne imellem, så vi for første gang i 165 år kan glæde os over, at samtlige kendte, eksisterende skiver er udstillet i Roskilde.

Her på museet er der aktuelt udstillet 90 skiver, på Roskilde Rådhus 72 og på Restaurant Håndværkeren 37. Det er 199 skiver i alt. Således vil vores nuværende fuglekonge, Christian Bay, til næste sommer kunne indlemme skive nummer 200 i den omfattende samling.

Vi vil i dag glæde os over at have alle skiver her i hjembyen. Til næste år skal Søren Borchs skive tilbage til Den Hirschsprungske Samling, og om fem år er det Jacob Brønninges skive, der skal tilbage til Frederiksborg Slot. Det skal ikke tage glæden fra den tid, hvor vi kan nyde den komplette samling her i byen.

Jeg vil takke Den Hirschsprungske Samling og Det Nationalhistoriske Museum på Frederiksborg Slot for deres velvillighed i forbindelse med disse udlån.

Roskilde Museum vil jeg takke for det fantastiske samarbejde, vi i Roskilde og Omegns Fugleskydningsselskab har haft med museet gennem rigtig mange år. Jeg er sikker på, at det gode samarbejde vil fortsætte i fremtiden.

Her fra museet vil jeg give en særlig tak til Tina Sundling fra museumsbutikken. Når man besøger Museet, er Tina ofte den første, man møder. En bedre repræsentant kan et museum næppe ønske sig. Altid et smittende smil og stor imødekommenhed. Vi skydebrødre føler os altid varmt modtaget af Tina.

Museumsdirektør Morten Thomsen Højsgaard skylder vi en tak for det gode samarbejde og den altid konstruktive dialog. Vi ved, at din dør står åben, og at du altid er klar ved telefonen, når der skal findes løsninger i vores fælles projekter. Det var for Selskabet en meget stor fornøjelse, da du i forbindelse med fugleskydningsmarchen sidste år holdt en blændende tale for skydebrødrene på Stændertorvet.

En stor tak skal også lyde til museumsinspektør emerita Mette Høj, som vi gennem mange år har haft et fantastisk samarbejde med. Du er gået på pension nu, men kan heldigvis ikke holde dig helt væk fra Museet. Det er til stor glæde for stedet her – og for os i Fugleskydningsselskabet.

Til sidst skal der lyde en særlig tak til museumsinspektør Dorthe Godsk Larsen, der har været ”motoren” i forhandlingerne med de to udenbys museer. Vi er klar over, at det er en stor og prisværdig opgave, du her har løst.

Uden din store indsats ville vi ikke være samlet her i dag.

Dorthe, jeg vil bede dig komme herop.

Der gives hånd til Dorthe, hvorefter Henrik Dyrvig overrækker hende en buket blomster og ligeledes giver hende hånden.

Lad os alle give en stor hånd til Dorthe og Roskilde Museum.